

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLVIII. An Veritas Christi in Eucharistia doceatur ex Consensu omnium
Aetatum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AD VII. Caro SOLA non prodest quicquam sine Spiritu viuificante. Ita Aug. Cyrill. Caro autem semper est Diuinitati vnita: at ij de sola intelligebant. Ita nec panis prodest quicquam, solus. 2. Deinde; non tam de Carne sua, quam de Carnali eorum intelligentia loquitur, ait Chryl. Theophil. Euthym. &c. Sicut & Nicodemus, *Ioann. 3.* carnalem cogitabat natiuitatem. *Verba, quae ego locutus sum, spiritus & vita sunt*, sc. tum Significatu, tum Effectu & Veritate. 3. Denique; vt nuda caro humana est sementina peccatorum: ita nuda Caro Christi cogitata, est sementina haeresium, olim plurium; nunc Sacramentariorum.

AD VIII. *Vbi*, ait, non, *Vbicunque*. Sat, si Sancti sint *alicubi* cum Christo, et si non *Vbiq̄ue*. Deinde; Christus ibi promittit confortium regni; non agit de Eucharistia.

QVÆSTIO XLVIII.

An Veritas Christi in Eucharistia doceatur Ex Consensu omnium Aetatum?

CALVINVS in vlt. admon. ad Westphaliam ait: *Constat Veritos omnes scriptores, qui totis quinque saeculis post Apostolos vixerunt, vno ore nobis patrocinari: sc. ad figuræ cœnaticæ figmentum.* MARTYR in *prafat. contra Gardm.* ad Reginam Angliæ, iactat, se defendere sententiam Patrum Græcorum & Latinorum veterum de Eucharistia. PETRVS BOQUINVS, *lib. de Cœna contra Heshuf.* ait, nullam esse rationem certiore & breuiorem inueniendæ Veritatis in hac causa, quam insistendo vestigijs antiquorum Patrum.

AUTOR, Boquinus verè: at pro nobis, Martyr & Calvinus effrontes thra-

sonicè ac vanè. Age, per Aetates singulas obeamus inde à Christo atque Apostolis vsque hac. In Prima Centuria 1. S. Andreas Apost: ait; *Ego Deo immaculatum Agnum quotidie sacrifico. Qui cum sit verè sacrificatus, & verè Carnes eius à populo manducata, integer perseuerat & viuus.* 2. S. Ignatius epist. ad Smyr. *Eucharistias & Oblationes non admittunt; quod non confiteantur Eucharistiam esse Carnem Saluatoris. &c.* 3. S. Dionysius Arcop. p. 3. Hierarch. c. 3. *Diuinitissimum Sacramentum inuocat, & adorat.*

II. Sæculo. 1. S. Iustinus Mart. in Apolog. 2. ad Antonium Imperatorem. *Non vt communem panem & potum hæc sumimus; sed vt per verbum Dei incarnatus IESVS carnem & Sanguinem habuit. &c.* 2. Pius I. Papa statuit poenam, si cui quid de Eucharistia in terram decideret. Gratianus de Consec. dist. 1. can. Si per negl. 3. S. Irenæus l. 4. haeres. c. 31. *Quomodo constabit, Panem, in quo gratia acta sint, Corpus esse Domini, & Calicem Sanguinis eius? &c.*

III. Sæculo. 1. Tertull. l. 2. ad vxor. *Et si sciuerit, maritus ethnicus, Panem, non illum credit esse, qui dicitur. Idem l. de resurrect. Caro Corpore & Sanguine Christi vescitur, vt anima de Deo saginetur.* 2. Origenes hom. 5. in diuersis. *Cum manducas et bibis Corpus & Sanguinẽ Domini, tunc Dominus sub tectum tuum ingreditur. &c.* 3. S. Cyprianus serm. de Cœna. *Panis, quem Dominus discipulis porrigebat, non Effigie, sed Natura mutatus, omnipotentia Verbi factus est Caro: Et sicut in persona Christi Humanitas apparebat, & latebat Diuinitas: ita Sacramento visibili ineffabiliter diuina se infundit Essentia.*

IV. Sæculo. Concilium Nicænum.

1. idem profitetur, cum S. Athanasio, Hilario, Cyrillo, Ambrosio, Basilio, &c.

V. Sæculo. S. Gaudentius, Chrysof. Hieron. August. Synodus Ephesina &c. Ecce, qui totis quinque sæculis post Apostolos vixerunt, uno ore nobis patrocinari Orthodoxis contra Sacramentarios. Cæteratum quid ætatum S. Patres huic porro subiicere attinet? Vide Bell. l. 2. de Euch. toto: simul & quam vim S. Patribus inferant interpretes Sacramentarii, ut & ipsos sui similes reddant coruos.

AT, S. Patres Veritatem docent ex Vocabulis, 2. Comparationibus, 3. Transubstantiatione, 4. Mysterio, 5. Veneratione, 6. Effectu Eucharistiæ.

I. Vocant Eucharistiam Corpus & Sanguinem Domini: Tremendum Mysterium: Pretium nostrum, &c.

II. COMPARANT I. Cum Sacramentis ludæorum, differreque docent ut Veritatem à figuris, corpus ab umbra. 2. Cum Incarnatione Christi. 3. Cum Christo in ara, in præsepio, & cælo. Chryf. 4. Christum in Eucharistia cum Angelis in forma corporea. August. 5. Indignè communicantes cum crucifigentibus Christum, Tertullian. Cypr. Basilius.

III. MUTARI Panem docent realiter, 2. Ut mutabatur panis per nutritionem Christo comedente. 3. Ut aqua in vinum: Virga in serpentem. 4. Huere quiri aiunt omnipotentiam, 5. Falli sensus.

IV. MYSTERIVM altissimum agnoscunt: 1. Intelligi non posse absque fide. 2. Hortabantur ad Fidem certam: 3. Esse miraculum superans captum hu-

manum. 4. Non loquebantur de eo coram ethnicis & catechumenis.

V. VENERATIONEM ei deferrebant latreuticam: 1. Adorando, 2. Inuocando: 3. Cauendo ne quid excideret: 4. Ne aspiceretur ab infidelibus: 5. Asserendo Angelos adfiteretremebundos.

VI. EFFECTVS ei tribuunt reales: Ut 1. Christum vniri nobis Corporaliter. 2. Ideo corpora nostra resurrectura. 3. Coniungi Christum nobis re ipsa, nõ tantum per fidem, Chryf. Cyr. Alex. Nos fieri diuinæ naturæ consortes. Hæc quæ Sacramentariis pugneat, liquet.

Q V Æ S T I O XLIX.

An Reals Præsentia esse Possibilis Deo doceatur ex RATIONE, sic, ut vnum Corpus possit simul in diuersis locis poni?

RATIO variis principiis Fidei subnixata iuuatur: cæterotuoque hac in re caligat. Quæritur autem: An Possit, an Velit Se Christus sub speciebus exhibere?

CALVINVS Instit. l. 4. cap. 17. § 24. *Non quæritur, quid Deus potuerit; sed quid voluerit. Veruntamen insane, quid à Dei potentia prestulas, ut Carnem faciat simul esse, & non esse carnem?* Simul a gutta gumenta nostra præ possibilitate stantia. Sic & Martyr & Beatus &c. Sic damnatus olim Wicleffus apud Th. Wald. l. 1. c. 72.

SVADENT istis. I. Calvinus in ult. admon. ad V. Westph. Mar. ult. *Surrexit, non est hic.* 2. Deus nullo circumscriptur loco: Ier. 23. *Calum & terram ego impleo Ps 138. Quis ibi à Spiritu tuo?* At Corpus Christi aut circumscriptur; aut ubique erit: Ubique verò, ait Aug.